Saaja: Sivistysvaliokunta

Viite: Eduskunnan sivistysvaliokunnan kirjallisen lausunnon pyyntö

Asia: VNS 8/2024 vp Kulttuuripoliittinen selonteko

Business Finland kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää seuraavia huomioita asiaan:

Kulttuuriala ei voi kasvaa ilman kasvuhaluisia ja -kykyisiä yrityksiä

Kulttuuripoliittinen selonteko on sisällöltään kattava ja ulottuu laajasti yhteiskunnan eri osa-alueille. Selonteon kappaleessa 3.7 visioidaan, että luovan talouden osuus bkt:stä kaksinkertaistuu 2040 mennessä. Vuonna 2022 luovan alan liikevaihto oli 13,7 miljardia euroa, joten tavoitellaan miljardien eurojen kasvua. Liiketoiminnan kasvu edellyttää alan yrittäjiltä kattavaa osaamista ja rohkeaa halua ja kykyä kasvaa ja kansainvälistyä.

Business Finland edistää luovan alan kasvua ja uudistumista tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoituksen kautta

Selonteon luvussa 3.7 todetaan, että *valtio tukee kulttuuria aiempaa vahvemmin ja investoi strategisesti kulttuuri- ja luovien alojen kehittämiseen. Kulttuuri- ja luovat alat muodostavat kukoistavan ekosysteemin, jolle on luotu toimintaedellytykset tarkoituksenmukaisella sääntelyllä ja mahdollistavalla rahoituksella. Lisäksi mainitaan, että rahoituksen ennakoitavuutta lisätään mm. monivuotisilla rahoitussuunnitelmilla.*

Business Finlandin tavoite on, että luovan alan yritykset tähtäisivät toimintansa uudistumiseen sekä liiketoiminnan kasvuun. Uudistumista haetaan eritysesti tutkimus- ja kehitystoiminnan kautta. Hallitusohjelman mukaisesti Business Finland suuntaa 9 miljoonaa euroa luoviin aloihin vuosittain vuodesta 2025 lähtien. Business Finland avasi kaksi erillistä rahoitushakua 22.1.2025, joista toinen on suunnattu luovien alojen yrityksille sekä muiden toimialojen yrityksille, jotka hyödyntävät luovaa osaamista tutkimus- ja kehitysprojekteissaan.

Samaan aikaan avattiin myös rahoitushaku tutkimuslaitosten ja yritysten yhteishankkeisiin, joissa tuotetaan luovalle alalle uutta tutkimustietoa sekä hyödynnetään luovan alan tutkimusosaamista. Yhteishankkeet edistävät korkeatasoista tutkimusta ja vauhdittavat tutkimuksen kautta suomalaisten yritysten liiketoiminnan uudistumista ja kansainvälistä kasvua sekä kilpailukykyisten ekosysteemien rakentamista.

Panostukset osaamiseen ja koulutukseen

Selonteon luvussa 3.7 todetaan myös, että *kulttuuri- ja luovia aloja edistetään arvoketjuja vahvistamalla, tekijänoikeuden toimivuutta lisäämällä, mahdollistamalla aineettoman pääoman lisääminen taseeseen sekä eri sektoreiden kasvustrategioilla.*

Creative Business Finland-kampanjan (2020-2023) kautta Business Finland on edesauttanut luovien alojen kasvusopimusten syntymistä. Kasvusopimuksia laadittiin kolmelle eri luovan alan sektorille: AV-alalle, luoville monistettaville sisällöille sekä brändi- ja kuluttajalähtöisen tekstiilin ja muodin alalle. Laatimisen yhteydessä tunnistettiin monia luovien alojen yritysten osaamiseen (mm. liiketoimintaan ja kansainvälistymiseen) liittyviä puutteita. Myös alan koulutuksessa todettiin olevan alan kehittymiseen liittyviä pullonkauloja. Kasvusopimuksissa esitetään monia toimenpiteitä alan yritysten osaamisen kasvattamiseen sekä koulutuksen lisäämiseen.

Luovan talouden neuvottelukunnan, missä Business Finland toimii jäsenenä, tehtävänä on muun muassa edistää IP-oikeuksien osaamisen kasvattamista. IP-oikeuksien pitäminen Suomessa olisi alan kasvun kannalta erittäin tärkeää.

Business Finland toimii myös tiiviissä yhteistyössä opetushallituksen Education Finland-ohjelman kanssa. Tässä ohjelmassa edistetään koulutusvientiä erityisesti pedagogisesta näkökulmasta. Sovellusten kehittämisessä koulutusalalle hyödynnetään muun muassa luovien alojen audiovisuaalisia sekä visuaalisia ratkaisuita.

Uusien teknologioiden ja digitaalisuuden hyödyntäminen liiketoimintojen mahdollistajina mukaan tavoitteisiin

Selonteko toteaa, että *kulttuuri- ja luovien alojen edistämiseksi tarvitaan erityisiä toimenpiteitä ja investointeja, jotka vahvistavat uusien teknologioiden hyödyntämistä, digitaalista kulttuuri-infrastruktuuria sekä näiden alojen yritystoimintaa ja varmistavat, että syntyvä aineeton pääoma jää kotimaahan ja tukee Suomen taloutta*. Business Finland näkee digitaalisen kehityksen mahdollisuutena, jonka kautta voidaan luoda uusia palveluinnovaatioita ja kaupallisesti elinkelpoisia ratkaisuja, jotka tekevät kulttuuri- ja luovista sisällöistä laajemmin saavutettavia ja kaupallisesti menestyviä. Esimerkiksi verkkopalvelut, sovellukset ja digitaaliset alustat mahdollistavat sen, että kulttuurituotteet, kuten musiikki, elokuvat ja visuaalinen taide, ovat kaikkien ulottuvilla riippumatta asuinpaikasta tai taloudellisesta asemasta. Digitaalisuus ja kestävä kehitys tulevat muokkaamaan alan liiketoimintaympäristöä niin paljon, että uusien teknologioiden hyödyntäminen voisi olla nostettuna jopa yhdeksi tavoitteeksi.

Lisätietoja

Leena Arvonen

Ecosystem Manager, Health and Consumer Business

leena.arvonen@businessfinland.fi

+358 40 343 3343

Teija Lahti-Nuuttila

Executive Director, Customers and Networks

teija.lahti-nuuttila@businessfinland.fi

+358505577873

Business Finland luo maailmaa muuttavia menestystarinoita. Business Finland tuottaa kestävää hyvinvointia suomalaiselle yhteiskunnalle.

Business Finland tukee kasvuhakuisia ja kansainvälisille markkinoille suuntaavia yrityksiä. Rahoitamme ja neuvomme innovaatioiden tekemisessä, autamme löytämään oikeat markkinat ja verkostot sekä tuemme kansainvälistymistä ensimmäisistä vientiponnisteluista aina globaaliin laajentumiseen.

Business Finland hankkii kansainvälisiä yrityksiä kasvattamaan toimintojaan Suomessa. Houkuttelemme myös huippuosaajia ja matkailijoita nauttimaan pohjoismaisesta elämäntavasta, puhtaasta luonnosta ja kiinnostavista mahdollisuuksista.

Organisaatiossamme työskentelee noin 700 asiantuntijaa 37 toimipisteessä maailmalla ja 16 toimipaikassa Suomessa. Business Finland on osa Team Finland -verkostoa.